

ग्लेव्, ग्लैवते *aufwarten* Dhātup. 14, 32. — Vgl. गेव्, खेव्, सेव्.
 ग्लेष्, ग्लैषते = गेष्, गवेष् *suchen* Dhātup. 16, 13, v. 1.
 ग्लौ Un. 2, 64. Decl. Vop. 3, 70. 1) etwa *Ballen*, *kropfartiger Auswuchs*: पद्विच्छन्दसः कुर्याद्भिवामु तद्रूपं दध्यादीश्वरो ग्लौवो (Skt.: = ग्लानिविशेषान्) जनिताः Ait. Br. 1, 25. ग्लौरितः प्र पतिष्यति स ग्लुतो नशिष्यति AV. 6, 83, 1. In der Stelle ग्लौभिर्गुल्मान् (प्रीणामि) VS. 23, 8, wo MAH. das Wort durch रुदपनाडी *Röhren*, *Gefässe des Herzens* erklärt, könnten gewisse *wulstige*, *klumpige Theile* des Opfertiers ge-

meint sein. Viell. verwandt mit *globus*, *glomus*; vgl. auch गुड, गोल्.
 — 2) m. der *Mond* AK. 1, 1, 2, 16. H. 103. MED. 1. 1. Hār. 13. Als *Kugel* gedacht. — 3) m. (als Synonym von *Mond*; vgl. AK. 2, 6, 2, 32. H. 643: *Kämpfer* CKDr. Wils. — 4) die *Erde* MED.

ग्लौचुकायनक adj. dem ग्लुचुकायनि gehörig P. 4, 3, 126, Sch. ein *Verlehrer* von ग्लु^० 99, Sch. — Vgl. Γλαυκαυκα: LIA. II, 156.

ग्व am Ende eines comp. in अतिवि^०, एत^०, दश^०, नव^०.

गिन् s. शतगिन्.

घ

1. घ enklit. Partikel der Hervorhebung: *wenigstens*, *gewiss*, *ja*; meistens nicht zu übersetzen, analog dem griech. γε. Im RV. häufig, sonst nur sehr selten vorkommend. Padap. giebt stets die Form घ, welche RV. 1, 112, 19. 189, 6. 8, 12, 16. 10, 23, 10 gefunden wird, sonst immer घा (P. 6, 3, 133). उशति घा ते अमृतं एतत् RV. 10, 10, 3. स्तुहि स्तुहिदेते घा ते मरिच्छासो मघोनाम् 8, 1, 30. भूरि घेदिन्द्र दित्समि 4, 32, 20. Erscheint häufig in Verbindung mit andern Partikeln verwandter Bedeutung, namentlich nach चिद् (RV. 1, 37, 11. 4, 30, 9. 32, 2. 8, 20, 11. 33, 17), उत (5, 6, 8. 6, 36, 2. 7, 29, 4), वा (1, 109, 2. 161, 8. 5, 83, 8. 8, 21, 17. 10, 61, 8) und vor इद् (2, 34, 14. 4, 30, 8. 32, 20. 8, 2, 33. 43, 3 u. s. w.). Man kann folgende Stellungen des घ als die gewöhnlichsten hervorheben: 1) nach pronn. am Anfange eines Pāda: स घा RV. 1, 3, 3. 18, 4 und oft. ता घा ता भद्रा उपसः पुरासुः 4, 31, 7. अस्प घा 13, 5. एतद्देवत 30, 8. इमं घा 8, 23, 19. पिबा वर्धस्व तव घा सुतासः 3, 36, 3. व्यं घा 8, 32, 7. 53, 11. 13. u. s. w. — 2) nach praepp. am Anfange eines Pāda: उप 2, 34, 14. अनु 8, 2, 33. उद् 82, 1. वि 1, 189, 6. आ 30, 8, 14. 48, 5. 8, 2, 26. 45, 1. प्र 2, 13, 1. — 3) nach der Neg. न 1, 178, 2. 4, 27, 2. 6, 43, 23. 8, 2, 17. 22. 10, 43, 2. AV. 5, 13, 10. — Nicht selten erscheint die Partikel im Nachsatz eines Bedingungs- und Relativsatzes: आ घा गम्यदि अर्वत् RV. 1, 30, 8. यदि तन्नेव ह्यथ तूतोये घा सर्वं मादयाधै 161, 8. सुनीयो घा स मर्त्यो यं मृतः पति 8, 46, 4.

2. घ (von कृन्) 1) adj. *schlagend*, *tödtend* in जीवघ, ताडघ, पाणिघ, राजघ u. s. w. — 2) f. घा *Schlag* MED. gh. 1. — Vgl. परिघ.

3. घ 1) m. a) *Getön*, *Geklingel*. — b) *Glocke*. — 2) f. घा ein *Gürtel* mit klingenden Zierathen MED. gh. 1.

घेष्, घैषते und घम्, घैसते *einen Glanz verbreiten*; *fließen*, *strömen* Dhātup. 16, 30, v. 1.

घग्, घैघति und घघ्, घैघति *lachen* Dhātup. 5, 53. — Vgl. कल्.

घट्, घैटते (act. MBh. 3, 14703. Vet. 18, 8) Dhātup. 19, 1 (चिष्टायाम्).

1) *eifrig* womit beschäftigt sein, *sich abmühen*, *sich Mühe geben*, *sich bestreben*, *sich befeissigen*: स भीतस्तत्र तत्राणं घटमानम् — अयश्यत् MBh. 5, 256. घटस्व पर्या शत्र्या मुञ्च त्वमपि सायकान् 3, 1584. कदाचित्तस्य वृद्धस्य घटमानस्य यत्नतः । जनुर्नाम सुतस्तस्मिन्स्त्रीशते समजायत ॥ 10473. mit dem loc.: क्षीणायुषि नराधिपे । घटमानस्य ते विप्र सिद्धिः संशयिता

भवेत् ॥ 1, 1779. 7, 8428. घटते ऽस्माकमर्थे 3, 16207. कर्मणि P. 5, 2, 35, Sch. BHATT. 12, 26. 20, 24. mit dem dat.: प्रागेव मरणात्तस्माद्वायवैव घटामहे MBh. 3, 1381. घटेत श्रेयसे Bhāg. P. 2, 1, 12. यज्ञार्थम् MBh. 2, 1129. जयं प्रति 6, 2719. mit dem blossen acc.: तमहे भारमासक्तम् — राज्यहानि घटामि वै 3, 14703. mit dem infin. P. 3, 4, 65. दयितां त्रातुमलं घटस्व BHATT. 10, 40. अङ्गदेन समं योद्धुमघटिष्ठ 15, 77. घटिष्ये जीवितुं न वा 16, 23. जघे 22, 31. — 2) *gerathen*, *gelangen*: यदि मम कृस्ते पुस्तकीयं (lies: पुस्तको ऽयं) घटति Vet. 18, 8. — 3) *Statt finden*, *möglich sein*: यथा स्वभावशुद्धस्फटिकस्य रोगो न जवायोगं विना घटते तथैव नित्यशुद्धादिस्वभावस्य पुरुषस्योपाधिसंयोगं विना दुःखसंयोगो न घटते Sch. zu Kap. 1, 19, 7. 33. 47. 92. Sch. zu Kīṭi. Ch. 4, 1, 26. 27. 7, 25. Cīc. 9, 4. नान्यथा ते — घटेन करुणात्मनः *andere wäre es dir nicht möglich* Bāḥ. P. 7, 10, 3. न किं भगवन्नघटितमिदं तददर्शनान्नामखिलपापतपः *nicht unmöglich* 8, 16, 44. Pāṇāt. 203, 4. परस्परकाङ्क्षाघटितत्वात् *wegen des Stattfindens* Sch. zu Ġaim. 1, 3, 32. BALLANTYNE: *through its really involving a mutual reference*. — caus. 1) घटयति P. 6, 4, 92. Vop. 18, 22. a) *aneinanderfügen*, *zusammenfügen*, *zusammenbringen*, *vereinigen*: एकैकशो घटयेत् Suçr. 1, 13, 4. नातिस्त्रिष्टः संधिरस्य मृणालवल्लयस्य । यदि ते ऽभिप्रेतमन्यथा घटयिष्यामि Cīk. Cu. 62, 2. वनस्तनाभ्यां मुखमाननेन गात्राणि गात्रैर्घटयन् BHATT. 11, 11. नारीः घटयितुमलं कामिभिः Cīc. 9, 87. अनेन भैमो घटयिष्यतः Nāish. 1, 46. विधिघटितवाक्य *eine mit einem Befehl verbundene Rede* Sch. zu Ġaim. 1, 1, 5. — b) *Etwas wohin thun*, *legen*, *setzen auf* (loc.): घटयति सुघने कुचयुगगणे — मणिशरममलं तारकपटलं नखपदशशिभूषिते Gīt. 7, 24. घटय जघने काक्षीम् 12, 26. घटय जघनमपिधानम् — पङ्कजनपने 5, 13. — c) *herbeiholen*, *herbeischaffen*: ह्यार्दधं घटयति नवम् BHART. 3, 18. उत्सकृते यदि । घन घटयितुं निःस्नेहम् Amar. 84. Vid. 291. इति तेन कृस्ताद्धतितो रथो दर्शितः Vet. 38, 7. — d) *verfertigen*, *zu Stande bringen*, *hervorbringen*: कीलसंचारिणं वैनतेयम् — अघटयत् Pāṇāt. 44, 16. लोकभारघटिता — तुला 99, 25. 100, 24. कथं घटितवानुपलेन चेतः Cāṇḍīnat. 3. काष्ठघटितवेताल Hit. 63, 11. H. 1014. Prar. 76, 14. स्नेहकयात्रघटितामवनीशपुत्रीम् Kaurap. 22. Varāh. Brh. S. 78, 40. 86, 90. कार्याणि घटयन्नासीदुर्घटान्यपि हेलया Rāga-Tar. 4, 364. शून्येक्षणाघटितलव्यब्रह्मलम्पः समाधिः Māñh. 1, 4. नियमावलोक्यम् — घटितुं न शक्नुः Bhāg. P. 2, 7, 6. घटय भुजबन्धनम् Gīt. 10, 3. med. Rāga-Tar. 4, 514. — e) *antreiben*: स्नेहैषो